

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvárh Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

„Felső-Vadászi Rákóczy Ferencz

Fejedelem és Saáros-Vármegye Örökös-Főispán Magátúl

a Kegyelem szeréntformáltatott

a l á z a t o s I m á d s á g.

mellyel az ő Urának Istenének orczáját mindennapon engesztelni szokta — Nyomatatás által közönségessé tétetett mostan a végre, hogy a Birodalma alatt lévő V i t é z l ő M a g y a r N é p is az ő Kegyelmes jó Urát s Fejedelmét a buzgó imádkozásában követni megtanulja.

Debreczenben nyomtatott Vnyeze György által, 1703. Esztendőben.

Uram Isten, igazságnak kútfeje, és kegyelmességnek kimerithetlen forrása, ki a Te parancsolatidnak ösvényétől eltévedett Népedet szolgáltnak igájával meg szoktad büntetni, hogy megtörvén az ő nyakának keménységét, minekutánna hozzád folyamodik: a mint büntetésben igazságodat, úgy a Te engedelmisségedben esmértesed meg velle való kegyelmességedet.

Megvalljuk Uram! Atyáinknak hamisságát, esmérjük mindennapi vétkeinket, kikkél tégedet édes Atyánkat megbántván, méltán ostorodat tapasztaljuk. Megérdemlettük Uram! hogy a mi Nemzetünknek dicsősége idegenekre szálljon' és a mi fiaink idegen Nemzeteknek igája alá vettesenek; méltók vagyunk hogy eltöröltetett magvunkkal együtt vesszenek el a mi Nemzetünknek Neve, tetőlled: Istenünktől Királylyunktól és Urunktól eltávoztunk! — Mindazáltal Ó! Kegyelmes Urunk, tekintsed meg e nyomoruságoknak tengerében siránczó Népedet, hallgasd meg a sok szegényeknek, Özvegyeknek, Árváknak, és neked könyörgőknek kiáltásokat, lássad az ártatlanoknak és téled bozszuállást kérőknek kiöntetett véreket, és el ne felejtse

galmaságaidat, mellyeket régenten választott, de fogságban tartatott Népednek méltóztattál megmutatni; és mivel hogy elménket szabadulásunknak igyekeztére méltóztattad megmozdítani: cselekedeteinket igazgassad, karjainkat erősítsed, fegyvereinket élesítsed, — hogy kegyes akaratodat teljes erővel követhessük! Adj uram azoknak, kiket Vezérinkké akartál tenni, rendelésekben bölcsességet, az ellenkező dologban erősséget, a szerencsés állapotokban tartózkodást, a hadakozásban bátorságot, az álomban vigyázást: hogy a te akaratodnak útján járjanak. Környékezd meg Uram Isten Táborinkat, és azokat a Te irgalmasságodnak palástjával környülvén: a mi ellenségeinknek leselkedésektől oltalmazd; kergesd el strázsálóinknak álmokat, hogy készülletlen ne tatáltassunk; légyen a Te Angyalod őrizőnk és kalauzunk a harcizásban, ki az álgúknak és puskáknak golyóbisit elszéleszsze, és miképen az Izráel Nemzetségét a tengeren száraz lábbal: úgy bennünket a mi ellenségünknek rendelt seregei között boldogul vezessen; Egy szóval enged meg édes Urunk és Kegyelmes Apánk, hogy visszafogadván kebeledben Népe-

det: a Te parancsolatidnak útaitól el ne tévelyedjünk, hanem a Te igazságodat megörizvén, csendességben és békességben a mi útaink igazgattassanak. Ki bennünket megmérhetelen kegyelmességed szerént teremtettél, és megváltottál a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki Teveled és a Szent-Lélekkel él és uralkodik mindörökkön örökké, Á m e n. —

Rákóczy ünnepély.

A magyarok Istene, e nép szabadságának kihirdetésére alkotmányának megszerzésére sok hőst és önzetlen hazafit adott.

De a magyar szabadság és alkotmány védői közül a soha meg nem szünő lelkesedés a történelmi nagyságok egyikét sem övezi jobban és méltóbban körül mint II. Rákóczy Ferenczet, ki a nemzet szívében örökre maradandó helyet foglal el.

Ha végigtekintünk a történelem lapjain nem látunk egyebet mint édes hazánk folytonos küzdelmét! amelynek minden századához a nyers vagy öntudatos pusztító hatalom ellen való védekezés sikeres és sikertelen küzdelmeinek láncolata fűződik.

Minden nemzetnek megadja a kor és a gondviselés a nemzeti célok megvalósítására hivatott történelmi nagy alakját.

A XVII-ik század történelmi esemé-

A hirneves Béka boltosnál Pécsett

Rendkívül olcsó árért kapható valódi szép Blous

ruhára való selyem 40 kr. méterje, finom **Tenis flanel** 16 kr., továbbá **női ruhaszövetek** 20 kr. 25—30 és feljebb.

Szőnyegek mindenféle nagyságban 1 frt. 50 kr. és feljebb.

nyeihez a nemzetnek nagy szüksége volt arra a szabadsághősre, akinek ereiben a Zrínyiek és Rákócziak vére egyesült.

A hazaszeretet lángoló tüzével világitotta be nemzetét Rákóczy. Veszélyben volt a szabadság, pusztuló félben az arra fektetett alkotmányban gyökerező népjog.

Rákóczy mint ifju látta lelki szemeivel anyai nagyatyjának Zrínyi Péternek és Frangepánnak véres alakját, kiknek véréből gözölgött a hőhár pallos. Visszaidézte emlékezetébe atyjának: I. Rákóczy Ferencnek üldöztetését és anyja szenvedéseit stb.

És mert lelki szemeivel látta mindezt valamint a kor zsarnoki szellemét, hát tehetett-e másként mint hogy honszerelme lángoló tüzével a szabadságnak megvédésére sieszen?

Pedig de mennyire tehette volna az ellenkezőt! Hiszen neveltetése programjába fel volt véve, hogy neki meg kell tagadni ősi vérért, el kell terelni figyelmét és hajlamát a magyarok sorsa iránt, ki kell irtani lelkéből minden hazafiui érzést és belőle egy hűséges embert kell idomítani, aki esetleg kész legyen megcsókolni azt a hőhár pallost is, melylyel nagyatyját lefejezték. (Ez történelmi tény).

De Rákóczy lelke minden hazafiság ellen törekvő nevelési rendszer mellett is felismerte nemzetének súlyos helyzetét és megmaradt magyarnak. Az ifju kinek keblét a haza megmentésére irányuló tervek foglalták el, elmenekült Lengyel országba s ott szövetkezett gróf Bercsényi Miklóssal aki első megindítója s mindvégig vezérlő szelme volt Rákóczy szabadság harczának.

A nemzetet folyton sérelmek érték s a nép felszabadításra várt. Rákóczy megnyerte a vármegyék nemességét, szervezte a felkelést és teljes erővel megindult a kuruczlabancz háboru, melyben Rákóczy kuruczai többször dicsőséges győzelmet arattak.

E szabadságharcz kezdetének kétszázados évfordulója a mult hó 12-én volt; amelyet igaz, hogy kissé későn, de jobb mint

soha, készül esütörtökön délután, urnapján megünnepelni Szigetvár hazafias közönsége karöltve a polgári iskola lelkes tanáraival és ifjuságával.

Az ünnepély a polgári iskola udvarában lesz megtartva.

Tegye magáévá ez ünneplést a város polgársága is, nem, rang és korkülömbőség nélkül. Menjen el az ifjuság ünnepélyére legyen azon részt, de külsőben a szülők ne tanúsítsanak közönyt az ifjuság nemes lelkesei iránt, hanem megismerésükkel mintegy bátorítsák az ifjakat hazafiui érzésük megnyilatkozásában. Hogy majdan, ha e hazának szüksége lesz rájuk ne riadjanak vissza semmi fenyegetéstől és ne legyenek senkinek talpnyaló szolgálói, hanem megalkuvást nem ismerve, minden önös érdeket és ezudar önhasznosulást félre dobva bátran haladhassanak az egyenes uton a becsületesség és hazafiaság útján. Eltekintve egyes sophistáktól félre magyarázot érdekektől mindig a haza a köz érdeke álljon előttük. S miként Rákóczynak ugy nekik is csak ez a szent csel lebegjen lelki szemek előtt:

A haza mindenelől.

Üdvözljük a tanári kart valamint mindazokat, kik e hazafias ünnepségnek megpendítői voltak, csak haladjanak tovább is ez uton, hisz van e nemzetnek sok oly hőse és gyászos évfordulója, melyek mind méltók a megünnepelésre. Az ünnepély programját lapunk „Hírek” rovatában találják t. olvasóink.

Végül még egy szavunk van az ifjusághoz és kérjük, hogy Rákóczynak ennek az önzetlen hazafinak emlékét jól vessék szíveikbe, hogy mindenkor mintaképül állhasson előttük, mert a magyar nemzet ifjainak kezébe van letéve a haza sorsa jövője.

Furcsa háboru.

A város képviselő testülete csütörtökön tartott ülésében dr. Szabó István lapunk ismert barátja indítványára elhatározta, hogy lapunk mult számában „Esti deputáció” czim alatt megjelent cikkért ellenünk sajtópert indít. Nem hisszük ugyan, hogy akad bíróság széles magyar országon, mely ezért bennünket vád alá helyez sőt el is ítél, de ha akad - állunk elébe.

Mi nagyon is nyugodtan fogadjuk e hírt, mert meg vagyunk róla győződve, hogy senkit meg nem sértettünk. Ahoz pedig, hogy a nyilvánosság előtt szereplők eljárását bíráljuk, jogunk van. Nem tartozunk cikkeinket senki censurája alá bocsájtani, ha még olyan hatalomról is van szó mint az esti deputáció és annak szeretve tisztelt szónoka.

Hanem azt igen is megállapítjuk, hogy evvel a határozatával hadat üzent a képviselő-testület a nyílt, bátor, férfias szónak és véleménynek, — hadat üzent a sajtónak, — azoknak, akik hirdetik az önértéket s vitatják, hogy a város érdekeihez tartozik az önértékes magatartás is.

Ennek megállapítása után csak még azt jelentjük ki, hogy bennünket semmi ijesztés a bátor, önértékes felszólalástól és kritikától el nem rettent s maradunk, kik voltunk: önzetlen, férfias, szókimondó harcsoai a közérdeknek.

Dunántul.

Szép ez a föld: az ős Pannonia,
Koronánknak egyik délezege fia;
Szóke Duna ragyogó karjával
Anyailag öleli őt által,
S hova el a Duna karja nem ért,
Ifja lánya nyújtja habkebelét:
Fürge Dráva simul hozzá lágyan.
Olvadozva csóközönben, vágyban,
S csillagtengerképpen behálózta
A sok kies város, falu, puszta.

Kaczagányja a nagy Bakonyerdő.
Ezüstetátja a Balaton s Fertő;
Csobáncz, Hegyesd, Tátika, Szigliget
Foglalatul adják a gyöngyöket;
Badacsony, Ruszt, Somlyó, Neszmély, Szegszárd
Öntik neki kelyhébe a nektárt,
Nyalka fején kucsmát a vén Vértess,
S gyémánt-forgót Eudavára képez,
Sok drágaság ragyog szerte rajta,
De legdrágább fényes harczi kardja.

Hányszor esengett diadallal e kard,
Midőn bánta galádkéz a Magyarot!
Kinizsi Pál, Jurisics és Zrínyi

Ezzel szokták harczaikat vivni;
S a szabadság szent zászlói alatt, —
Ott is hányszor első sorban haladt!
Kupa s Kontól — Rákóczi s Kossuthig
Ott villogott ez a kard is mindig, —
S villogna is, ha még rászorulna
Hon s szabadság a szép Dunántulra.

Boór Lajos.

A fehérlelkű asszony.

— Történet az élethől —

A „Delsomogy” számára írta:

Gelsei Biró Vincze.

Nem sajtóhá az ott fön a czimben,
kedves olvasóim.

Nem fehérlelkű, nem fehérvallu, hanem *fehérlelkű* asszonyról lesz szó, aki megtudta örízni lelke ártatlanságát, kedélye naivságát egy hosszú életen keresztül még akkor is, midőn már a haja is *fehér* volt. Az ura iskolatársam jó barátom volt. És pedig nem a „jóbarát” mindennapi értelmében. Olyanok voltunk mi, mint a testvérek. Egy helyen laktunk s étkeztünk. Mindennüvé együtt jártunk. Ugy hívták őt Gáspár István. De kö-

zönségesen Pistának, vagy somogy megyei-esen Csicsának hívtuk, mi, pajtásai.

Már diákkorunkban, midőn kezdett megakadni a szemünk egy-egy szép leányon, megfogadtuk Csicsával egymásnak, hogy ha megházasodunk, hát meghívjuk egymást kölcsönösen a lakodalmunkra, vőfélynék vagy násznagynak.

Nó már amint az akkori állapotunk hozza majd magával. Aztán pedig — majd ha kell — komának is. Nekem nem volt soha szüségem ilyesmire.

Egyszerűen agglegény maradtam.

Hanem a Pista, az megnősült, alighogy az iskolát végezte.

Volt neki mire. Vagyonos fiu volt. Egy pár ezer hold ismerte őt urának.

De biz én nem mehettem el a lakodalmára. Mást kellett helyettem hívnia vőfélyül. Mert hát én szegény voltam, mint a kalvinista templom egere. Irnok voltam egy szigoru ispán mellett ki sehogysem eresztett el vetés idején lakodalmaskodni. Rá egy évre azután hívtak a Csicsa komának. Ekkor már ispán voltam.

El is mentem örömmel a „paszitra”.

Ekkor ismerkedtem meg a „fehérlelkű

Dunántul veszedelme.

A „Delsomogy“ számára
írta: Verner Jenő.

Szomorkodó apró legény-emberek, pelyhedző állu ideális diákok szorgalmatoskodnak a ligetek bokrai alatt. A szegényeknek arczkifejzésében oly valóságosan beszél a szenvedés, olyan szálnalmas az ijedelem, hogy részvételt nézzük, mint emészti őket a vizsga kimenetelének félelme.

Nagy teher az a június hónap a diákságnak, hogy a tanárokat ez uttal ne is említsük. A tudományok összevisszaságában korektül kell megállni a helyet, mert egy gyöngye percz, egy eltévesztett szó egy hirtelesen meg nem értett kérdés bezárhatja a maturánsok jövőjének a kapuját, a kisebbek sorsa is majd csak itt dől el: a legtöbb czipész pályája a rossz vizsga napján lett elhatározva.

Biz ez elég szomorú. Nem a kedv csínál nálunk susztereket, hanem a kényszerűség. Nem azért lett a fiad szabó, hogy a magyar iparnak elismerést szerezzünk, hanem azért, mert Horatiusnak nehéz, kinos a nyelve és komplikáltak az algebrai egyenletek.

S amíg veszeksztünk, apostolkodunk, a magyar czipész addig zsufozásig szállítja a sok waggon bécsi portékát, főleg a Dunántulra teszi nép boldogító idegen kezét, mert ezt éri a leghamarább.

És azok a lusta kis legénykék, akik nem tudtak gyököt vonni a szemüveges professzor urnák, az iparban is gyöngye emberkék ahhoz, hogy az idegen nép egészséges szellemtől athatott iparosait legyűrjék a munkában.

Nem az a haza egyedüli boldogsága, hogy sok legyen a proletár, hanem örömmel élje napjait az ország. Mit ér az, ha ezren koptatják az aszfaltot, ha százával tülekednek irópenáért a hivatalok ajtajain. Ez csak a nyomor jele, de nem a tudomány diadala. Ellenben produktív ipari munka, már

hatalommá tett nem egy európai államot.

Szeretnők, ha cikkünköt át is éreznék már egyszer. A Jókai tolla megírta, millió ember elolvasta már az ilyen cikkeket, de hol vagy Diogenes lámpája, keressük meg azokat az apákat, akik fiaikból örömmel csináltak pörölyt fogó, gyalupaddal dolgozó mesterembereket?

A kérges kéz nálunk nagyobb szeggyen, mint az üres gyomorral szaladgáló czvikkeres divat majmok.

H I R E K.**Ézopus meséje.**

Emlős állat volt szegényke
Hiányzott a szerénysége,
Ha valahol tükröt látott,
Belenézett s fölkiáltott:
Ilyen állat nincs is több.
Hirneve lesz mielőbb!

Hirnevét folyton kereste,
Részben azt meg is szerezte,
Ámde vér szemet kapott,
Nagyon fölfuvalkodott
S a nótának az a vége,
Hogy megpukkadt a szegényke.

— **A Rákóczy ünnepély műsora.** Folyó hó 11-én a helybeli polgári iskolában tartandó Rákóczy ünnepély műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd tartja: *Valentényi György* igazgató. 2. Hymnus éneklé a *vegyes énekkar*. 3. Ünnepi beszéd tartja: *Dr. Szabó István*. 4. Rákóczy: szavalja *Nicsovics Sándor*. 5. Rákóczy kesergője éneklé a *vegyeskar*. 6. Rákóczy korának ismertetése *Bali Sándor*. 7. Rákóczy bucsuja szavalja: *Heider József* polg. isk. tanuló. 8. Sirovai nóta: éneklé a *vegyes énekkar*.

— Elismerés a mecénásnak és írónak.

A képviselő-testület közgyűlésén bemutatták a *Németh Béla* által írt „Szigetvár története“ című művet, mely báró *Biedermann Rezső* áldozatkészsége folytán íródott. És elhatározták, hogy mindkettőnek, úgy báró *Biedermann Rezső*nek a nemes mecénásnak mint az írónak jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak és erről levélben értesíteni fogják őket.

— A szigetvári zsinagóga tervrajza

végre elkészült és *Deutsch Dávid* fia áruháznak kirakatában látható. A terv *Pilch Andor* pécsi építésznek műve mely minden tekintetben kifogástalan és csinos is, úgy hogy dicséretére a műépítésznek, bátran elmondhatjuk, hogy terve sokaknak tetszését elnyerte. Éppen alkalomszerűnek tartjuk itt felemlíteni a helybeli zsidóság áldozatkészségét. Szigetvárott mintegy 150 zsidó család van és ennek fele talán majdnem oly szegény, hogy sem az iskola sem a hitközség fentartásához részint csekély, vagy éppen semmivel sem járulhat. A zsidó hitközség mégis kultuszát fentartandó önérejből fizeti papját tanítóit, tisztviselőit és most meg városunk díszére egy gyönyörű templomot is épített. Megjegyezzük, hogy még a templom építésére sem kunyoráltak egy nagy urtól sem e derék község polgárai, hanem kiki tehetőségéhez mérten áldozza fel adományait a közözelre. Büszké vagyunk a szigetvári izr. hitközségre — mely szép példát mutat más községnek is, hogy miként kell önérzetesen cselekedni.

— **Évvégi vizsgálatok a községi iskolában.** A szigetvári közs. elemi népiskolában az évvégi vizsgák a következő sorrendben tartatnak meg: június 19-én II. fiu oszt. *Hegeczegh József* igazgató tan. 20-án IV. V. VI. fiu oszt. *Farkas Gyula*. 22-én IV. V. VI. leány oszt. *Bubreggh Teréz*. 23-án III. fiu oszt. *Kopetzky Antal*. 24-én III. leány oszt. *Vlasits Irma*. 25-én II. leány oszt. *Herczegh Mariska*. 26. I. fiu oszt. *Szijártó Kálmán*. 27-én I. leány oszt. *Szabó Gyula*,

asszony"-nyal. Ugy nézett ki egyéves asszony és anya létére, mint egy leány, mint egy gyermek. A haja olyan volt, mint a szén Szeme pedig kék, mint a nefelejts. A szája még egy szopós babának is kicsi lett volna. Olyan volt mint egy angyal. Szinte attól féltem, hogy egyszer csak szárnya nő és elrepül.

Leányka volt az újszülött.

Egy év múlva ismét paszitára hívtatt az én Csicsa komám. Ismét egy leánykának lettem a keresztapja.

Ezután négy év telt el, Pista barátomra nézve négy boldogság teljes év.

Ekkor az irigy halál azt mondta: — Elég már a földi menyországból! — s hideg csont kezével megmarkolta azt a boldogságtól túl áradt szívet.

Szegény barátom váratlanul, szívszélhűdésben halt meg. Ott voltam a temetésén. Özvegye úgy állt ott, könny nélkül, halványan, megtörve, mint a bánat anyyala, mint egy vihartépett rózsza.

Nem sirt, könnyei elfogytak már. Csak bámult a levő, félíg öntudatlan.

A közeli temetőbe, hol szegény barátom sirja volt megásva, én veztettem. Jött

mint egy automata báb, mint egy eleven halott. A sirnál az ének és gyászbeszéd semmi hatással sem volt rája. — mintha nem is halotta volna.

De midőn az első rög rázudult az imádkozó férj koporsójára, minden izében össze-rezzen, majd felsikoltott, rémesen, fájón s kiszakítva magát karomból, beugrott a megásott sirba a koporsó fölé, hol élettelenül omlott össze.

Kivettük a sirból. Hazavittük.

Három a temetésen épen jelen volt orvos próbálta ki rajta ébresztési tudományát. De egynek sem sikerült magához téríteni. Az orvosok tanácstalanul álltak körül a kerevetet, melyre ideiglenesen fektették. Kérdésekre egyhangulag azt válaszolták, hogy soha ilyen makaes ájulással még nem volt dolguk.

Ekkor nyílt meg az ajtó, s kétségbeesett siránkozással rontott be a kis Irén, az ájult hölgy nagyobbik leánykája, kinek az ostoba dajka azt találta mondani, hogy „Iréneke meghal a mama!“

A kis árva oda rohant anyjához, s elkezdte csókolni félighült, fehér ajkát és közben kétségbeesve, fájdalomtól el-elcsukló

hangon nyögdelé:

— Kis anyám. Drága jó kis anyácskám, ne hagyj itt engemet!

S mi történt?

Akit az orvosok pancsai nem bírtak életre kelteni, gyermeke kérő szavára felnyitá szemeit, visszatért az életre.

— Nem, nem halok meg kicsikém. nem hagylak itt benneteket, — mondá alig hallhatólag, a kis Irént keblére ölelve. S aztán egész hangosan szólt a közeljajveszékő dajkához:

Hol a másik? Hozzátok őt is ide. Szegény uram akarta így. Ő róla álmodtam, vele beszéltem, azt mondta: térj vissza gyermekeidhez.

Majd fölült, s mindkét gyermekét ölébe véve, mosolyogva sugdozott nekik édes dolgokat, hogy megvigasztalja kicsikéit.

Őt, nézve fogalmam lett arról, hogy milyen lehet a bánat anyyala, mikor mosolyog.

E jelenet után teljes nyugodt lett a szegény asszony. Csak két keserű vonás maradt ott ajka körül, a néma, leküzdhetetlen fájdalom örök tanujelül.

— **Elítelt párbajozók.** Marczaliban még f.év márcz. havában egy összekoczanásból kifolyólag pisztoly párbajt vívott lapunk volt főszerkesztője dr. Névy Zoltán ügyvéd, *Bárány* Dezső adótisztval. Megsebesülés nem történt. A párbajozókat most vonta felelőségre a marczali kir. járásbíró és dr. Névyt 2 napi, *Bárányt* pedig 4 napi államfogházra ítélte.

— **Nyári mulatság.** A szigetvári ifjuság 1903. június hó 14-én az „Arany Golyóhoz“ címzett szálloda kerthelyiségében jótékony ezélu zártkörű Nyári mulatságot rendez. Belépő-díj személyenként 1 kor. 20 fil. Felülfizetéseket köszönettel hirlapilag nyugtáznak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság 1903. június hó 21-ére halasztatik. Műsor: Delután 4 órákor. Sétazene. Tekeverseny (nyereménnyel). Amerikai gyorsfényképész. Nemzetközi panoráma. Ezen kívül több szórakoztató mutatványok. Este 8 órákor. Fényes tűzijáték. Uránia szinbáz. Táncz.

— **Irodalmi hír.** Verner Jenő lapunk belmunkatársa a kiváló író és tárczaíró „Remény“ czímen július hóban egy novella kötetet ad ki.

— **A ragadós száj és körömfájás,** mint értesültünk a kaposvári járásban lévő és járásunkkal határos Márczadó pusztán fellépett. Elrendelték tehát, hogy most sem a kaposvári járás területére sem pedig kaposvárra illetve az ott tartandó országos és heti vásárookra, hasított körmű állatokat a további intézkedésig felhajtani tilos.

— **Megégett kisleány.** A szülői gondatlanságnak ismét egy kis ártatlan gyermek lett az áldozata. *Reinhardt* Sebestyén turbéki lakos 2 éves Mari nevű leánya e hó 5-én a konyhában magára maradt és a nyitott tűzhelyen égő tüztől ruhája meggyuladt és mire észrevették, oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy életbenmaradásához nincs remény. A közorházzban ápolják.

— **Veszett eb.** *Pécsinger* Mihály vendég-lős dühödöt kutyája többé nem lehet veszélyes a közönségre, mert csütörtökön agyonlőtték.

— **A községi orvos** fizetés emelését a képviselő testület nem találta jogosultnak és a legutóbbi rendkívüli közgyűlésen azt a határozatot hozta, hogy megfelelebezi. Ha pedig a felelbezés nem járna eredménnyel úgy beoszja a várost valamelyik körorvosí körbe. Szépen vagyunk!

— **Szociálista népgyűlés** Ma delután 4 órákor a vásártéren népgyűlést tartanak a szociáldemokraták. A népgyűlés programja a következő: 1.) Az ex-lex vagis a törvényen kívüli állapot. 2.) Klerikalizmus. 3.) Mit akarnak a szociáldemokraták. 4.) A pártszervezet kibővítése. A gyűlésen a budapesti és pécsi nemzetközi szociáldemokrata pártvezetőség is képviselve lesz.

— **Elkobzott őz.** Sértő Gáborné hobolilakos a héten Pécselt egy őz sutát akart eladni, de a vámnál a kocsit kikutatták és az orvul lőtt vadat, melyre még tilalom ideje is van, a rendőség elkobozta. Az őzet elárverezték és a befolyt összeg a Pécs városi szegényalapjávára jut.

— **Nyomaveszett.** A helybeli főszolgabírói hivatalban jelentették, hogy *Schneider* Fanni 13-éves németalfalusi illetőségű leány nyomtalanul eltűnt. Valószínűleg valamely lélek kufár kezébe kerülhetett. Személyleírása: erős, kiesnytermetű arca gömbölyű, szeme sárgás barna, haja gesztenyebarna orra és szája rendes, rózsaszín ruhát fejken-dőt, kötenyt viselt. Feltalálás esetén a szigetvári főszolgabíróhoz küldendő.

— **Lopás.** Drávaufokon e hó 1-én éjjel eddig ismeretlen tettesek alkulescsal behatoltak *Schäffer* Jakab vendéglős mézarszékebe, honnét 25 kgr szalonát és élelmiszert elloptak. A lakócsai csendőrség kutatja a tolvajokat

— **Az agrár törekvések jövője.** *Bernát* Istvánnak, a Magyar Gazdaszövetség igazgatójának nem régiben Pozsonyban tartott előadása, különnyomatban is megjelent. *Bernát* párhuzamot von *Augustus* római császár kora és a mai idők között, mely feltűnően hasonló. A földszabadságát hirdették

akkor is éppen úgy, mint ma — amit a föld eladósulása követett. Az újkori fejlődés irányát tárgyalva, érdekesen fejti ki, hogy mint szorult az idealizmus háttérbe, és lett a pénz urrá, az ember pedig eszközzé. Az ennek nyomában felsarjadzó reakció megteremtette a szocializmust, az agrarizmust, mely sok tekintetben hasonló mozgalom: az emberi méltóság visszaállítása iránti küzdelem. Felhozta azt, hogy a mai viszonyok között a parasztságnak nem egy tekintetben rosszabb a helyzete, mint 1848 előtt, mivel politikailag nem neveltük s nem történt gondoskodás olyan eszközökről, melyek a felszabadult földbirtok megtartását lehetővé teszik. És nemesak nálunk van ez így! így van a franciáknál is. A francia paraszt kezén ma nincs annyi föld, mint volt a forradalom előtt. Fejtegeti az agrártörekvések indító okát, amint az az egyes országokban és így nálunk is kifejlődött. Szól az agrártörekvéseknek a tömörülésben rejlt erejéről, szövetkezésről, mely létét az emberi jellem nemesebb, testvér tulajdonságaira építi. Szüksége mutatkozik annak is, hogy a földbirtok öröklési rendje szabályoztassék, mely annak fenmaradását és a belőle élők boldogulását biztosítsa. Végül a hallgatókhoz intézi szavait, felhívja a főiskolai ifjuságot arra, hogy álljanak ezen ideális törekvések zászlója alá.

CSARNOK.

Szigetvár története.

Szigetvár történetéről mi idevalók — valljuk meg őszintén — keveset tudunk. Legtöbben közülünk megelégszenek az iskolából hozott tudománnyal. De a kik többet szeretnek volna tudni, azok sem igen mehettek sokra. Történelmi irodalmunk keveset nyújt e tekintetben. Az általános nemzeti történetet tárgyaló munkákon kívül, egyetlen is-

Ismét pár év telt el.

Pista barátom neje még mindig hűségesen viseli özvegyi fátyolát. Az a két keserű vonás még mindig ott foglalt helyet ajka körül; csak akkor tűnt el olykor, ha gyermekei pajzán játékában gyönyörködött. Sokszor ő maga is résztvett az apróságok kedvtelésiben. Hyeikor aztán ő maga is egész gyermek volt. Velök futkosott ugrált s kacagott. De sokszor gyönyörködtem kedves játékaiban! De szívembe véste magát az az édes kacaj.

Egyszer csak azt vettem észre, hogy bizony én nagyon, de nagyon szerelmes vagyok ebbe a hájos asszonyba.

Nem is csoda.

Hiszen ártatlanabb szeplőtlenebb telkü nőt még lányban sem ismertem soha. Soká soká nem mertem előtte nyilatkozni. Végre elhatároztam magamat.

Sohasem feledem el. A park egyik ilatos, árnyas rózsá lúgosában ő épen szemközt ült velem, s szokás szerint kikérte véleményemet egyes gazdasági dolgok felől, aztán közönyös tárgyakra kezdett beszélni.

Én tovább nem állhattam elleni. Rövid őzinte szavakban feltártam előtte szí-

vem érzelmeit s megkértem kezét.

Ő bánatos mosolylyal válaszolt:

— Barátom! Édes jó uram! Én soha férhez nem megyek. Miért is mennék? Hisz míg ő élt, boldog voltam, s vannak gyermekeim. — Meg aztán, — folytatá szomoruan — nem is szeretet az igazán soha, aki feledni tud. S én nem tudom őt feledni soha, tevé hozzá könnytelt szemekkel.

E közben ép oda érkezett két kis leánykája. Átkarolta őket forrón, hosszan, édesen. Majd ismét hozzám fordulva így szólt!

— Maradjon ön csak továbbra is a régi jó barát — s ha igazán szeret benünket egy kicsit, úgy felejtse el mindketten ezt a nyilatkozatot.

Leverve úgy szólván megtörve álltam ott előtte. Ő látta igaz fájdalmamat. Oda jött hozzám s megfogta a kezemet s tőle már oly rég hallott vidám hangon hamiskásan mosolyogva mondá.

— Gyermekeimnek mostoha apát nem adok. Ellenkezőleg. Már völegényről is gondoskodtam számukra.

Elbámultam e tréfának látszó kijelentés fölött.

De ő egészen komoly hangon folytatá:

— Igen, völegényről. Még pedig mindkét kis lányom számára azt hiszem, hogy a jó Isten sugalta az eszmét nekem, s az ő utjai oly beláthatlanok, — végzé könnyű sóhaj kíséretében szavait.

— S kik legyenek a boldog választottak? — kérdezém.

A szegény Tóth Feri gyermekei, ki hivatalának áldozata lett. Nem olvasta ön azt a borzasztó katasztrófát?

Tóth Feri még mérnökari tiszt korában többször megfordult atyám házában. A fivérének volt jó barátja. Később megszeretett egy szegény de jó családból való leányt. Szerelméért megvált az uniformistól. Tiszti rangjáról lemondott s eljegyezte magát az ideáljával, kit nem sokára el is vett, főnké nevezetve ki egy kisebb vasuti állomásra.

Házasságuk első évében megáldotta az ég őket két fii-gyermekkel. S boldogok voltak tíz éven át.

Ekkor történt az a végzetes szerencsétlenség. A pálya udvaron, a váltó-őr gondatlansága miatt karambol történt.

Tóth Feri, hogy a szerencsétlenséget megakadályozza, a két egymással ellenkező

mertebb, jelentékeny munka foglalkozik Szigetvárral: *Salamon Ferencz*-nek „Első Zrinyiek“ című műve. De ebből is csak annyit tudunk meg, hogy Szigetvárt a 15-ik század elején egy görög menekülő alapította s aztán néhány család birtoklása után Zrinyi kezére került, 1556-ban *Horváth Márk* kapitánysága alatt sikeresen védekezett, a török ellen s hogy Zrinyi alatt hősiesség védelem s a védők martrír halála után a török kézre jutott. De nem nyújt fölvilágosítást arról, hogy mi volt Szigetvár sorsa a török hódoltság alatt, mikor szabadult fel alóla s mi történt vele azóta.

Ma már egészen más a helyzet, mióta e sorok fölé irt ezimen *Németh Béla* pécsi ügyvéd és történétíró nagyszabású könyve megjelent. Ebből az érdeklődők teljes kielégülést szerezhetnek. Zrinyi nagy harcának pontos és részletes leírásán kívül megtudhatják, hogy minő volt Szigetvár története a török hódoltság alatt, mikor és hogyan szabadult meg, hogyan fejlődött napjainkig. És olvashatják örömmel, büszkén, önérettel, hogy nem a 15-ik században, hanem még a történelem előtti időben keletkezett, megalkotta az ősember, lakta a kelta nép, állott római uralom alatt, átélte a népvándorlás viharait, látta a honfoglaló magyart s állami létünk első századában mind jobban erősödött, míg nem Zrinyi alatt országos sötét világtörténelmi jelentőségre emelkedett.

Ennek a könyvnek, mely Szigetvár egész multját bevilágítja, pár közleményben való ismertetésére vállalkozom e helyen. Nem tudományos, szakszerű kritika lesz ez, hanem történetünk elbeszélése e könyv nyomán.

Célom vele az, hogy akik e munkához hozzá nem juthatnak vagy fáradságos elolvasására kedvük vagy idejük nincs, e sorokból nem ugyan kimerítő és részletes ismeretet, de úgy nagyjából tájékozást szerezzenek Szigetvár történetéről. Így vélek legjobb szolgálatot tenni a szerzőnek s az olvasónak is.

I. Szigetvár az őskorban, kelta, római uralom s a nép vándorlás alatt.

Minden történelmi följegyzés arról beszél, hogy városunk helyén valamikor sziget volt s innét a neve is. Milyen természetes s milyen nagy jelentőségű kérdés az, hogy miként jött létre e sziget — és szerzőnkön kívül eddig senki sem tette föl. Vulkáni erők, a föld belső izzó ereje, a víz vagy emberi kéz alkotta-e? El kell fogadnunk azt föltevést, hogy a szigetet emberkéz alkotta, mert vulkanikus erők működésének jelenségére egész vidéken nem akadni s mert a Mecsek és Zselicséget elválasztó völgyből előtörő vizek a síkságra érve csendes folyásuk kezdetén s lefolyásuk irányában inkább rombolnak mintsem alkotnának s így itt szigetet sem hordhattak össze.

Az ő ember alkotta meg e szigetet cölöp építményeivel. A hegyekből leszállva megtelepedett e tájékon, a vizet védelmül használva beléje cölöpökre házat épített, mi köré idők multán a szemét, hulladék s a víz által hozott iszap rakódván le — létesült a sziget.

(Folytatás következik.)

irányból berobogó vonat közé rohant, zseb-kendővel integetvén mindkét mozdony vezetőjének. Azok már hiába adtak ellengőzt. A karambol megtörtént. . . .

Szegény Tóth Feri összoronsolt testét élettelenül huzták elő a két lokomotív ütközői közül.

A szerencsétlen áldozat neje, midőn meglátta férje felismerhetlenségig eltorzított holttestét, élettelenül rogyott férje mellé. Nem élte túl férje halálát.

Az így árván maradt két kis fiút, kik eddig Pápán jártak iskolába, én magamhoz vettem. Fogadtam mellejük egy jó ajánló levelekkel ellátott ifjút is nevelőül. Nekem úgy sem adott az Isten fiu Gyermeket. Majd meglássa, mily derék ifjakat nevelek én belőlök.

Jöjjön csak nézze meg őket. Tegnap este érkeztek meg. Végzé szavait az özvegy.

Bementük a kastélyba.

S ő egy csinosan rendezett szobába vezetett. Ott volt a két árva fiu, csinosan

öltözve.

Mondhatom szép egészséges gyermekek voltak. Okos olajbarna szeme volt mind a kettőnek. Nagyon hasonlítottak egymáshoz, nagyon. Az egyik lehetett úgy hét éves, a gyobbik pedig vagy kilencz.

Sok év telt el. Lemondtam reménytelen szerelmemről. Csak az vigasztalt, hogy a többi kérők is kosarat kaptak s én maradtam mi voltam; önzetlen, jó barát. A kis leánykákból nagy lányok lettek. A szép özvegyből pedig ősz matróna. A két fiu is felnőtt szépen. Az egyik orvos a másik mérnök lett mindkettő Gáspár leányt vett el. Boldogok is lettek mind valamennyien.

A „fehér lelkű asszony“ nomsokára kis unokáit ringatta térdein. . . .

Egyszer aztán ő érte is eljött a halál s szép csendesen lefogta szeméit.

Bizony ilyen asszonyok is voltak valaha.

Kiadja a szerkesztőség.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. Jövő számunkban válaszolunk.

249 v. sz.

1903.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. VII. 1853/3. számú végzése következtében dr. Pásztor József ügyvéd által képviselt Osztrák elemi bizt. r. társ. javára Fischmann Adolf ellen 326. kor. 46. f. s. járulékai erejéig 1903. évi április hó 21. n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 2050. koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1. gőzeséplőgép, és 50 zsák liszt nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Szigetvári kir. járásbírósnak 1903-ik évi V.86/2. számú végzése folytán 326. K. 46. f. tőkekövetelés és ennek 1902. évi június hó 16. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 63. kor. 60. fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szigetvárort alpereslakásán leendő eszközlésére 1903. évi június hó 15-ik napjának dél előtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szigetvár, 1903. évi május hó 30. n.

Klie János

kir. bir. végrehajtó.

Egy jó karban lévő

KERÉKPÁR

jutányos árért eladó.

Czím: A kiadóhivatalban.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

Magyar ipar!
Minden háztartásban
nélkülözhetetlen
I vég Mágnes Vászor

23 Mtr. 30 röl.

14 korona
Deutsch Dávid fia

divatáruházában

Szigetvárrott.

(Fakarekpenztár épületében)

Törv. véltve 18074 sz. alatt.

Urak figyelem!!

Az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság
Budapesten, VII., Csömöri-ut 11.

15 és 18 forintért

készít remek szabással és szakértelmű ki-
dolgozással divatos férfi öltönyöket finom
gyapju szövetből.

Minták és mérték utasítás küldése in-
gyen. Ha az ország bármely részében egy
helységben 3 megrendelés biztosítva van,
értesítésre oda küldjük utazó szabászunkat
gazdag mintákkal. A t. megrendelő semmi
nemű költséggel nem lesz megterhelve, mert
utazó szabászaink évi vasúti bérletjegygyel
vannak ellátva.

Síves megköszönést kér
az Első Budapesti Mérték utáni Szabóság,
Budapest, VII. Csömöri-ut 11.
Klein Adolf főszabász.

Dr. TOLNAI
vizgyógyintézete

Pécsett, sétatér.

Felvétetnek benlakók és bejárók

Physikai és diatetikai gyógmódok.

Vizgyógykezelés, massage orvosi
massage (has és gyomor) villanyozás,
fürdők, villanyos fényfürdő, gőzszek-
rény, belélegzési kurák.

Moor, kén, fenyő, szénsavas és
tengeri sásfürdők.

Javalatok: Idegbajok, álmatlanság
fejfájás, emésztetlenség, belek renyhe-
sége, gyengeségi állapotok, idült reuma,
köszvény ischias, elhízás, szív, vese
és májbetegségek.

Gondos orvosi felügyelet, mérsékelt
árak, modern berendezés.

Kitűnő gyógyeredmények.

mázoló, fényező és festék
kereskedő **PÉCSETT** Király-utca 32 sz.

Dús raktár díszfestékekben, festők és mázolók részé-
re, úgy mint valódi angol hintó fénymázak, mindenne-
mű bronzok minden színben, továbbá kész olajfestékek.

Ajánlja minden háztartásban szükséges padló fény-
mázt, brunolint, és szagtalan parket viaszt. Árjegyzék in-
gyen és bérmentve.

Friedman Károly

legnagyobb és legelősebb

BUTOR-raktára

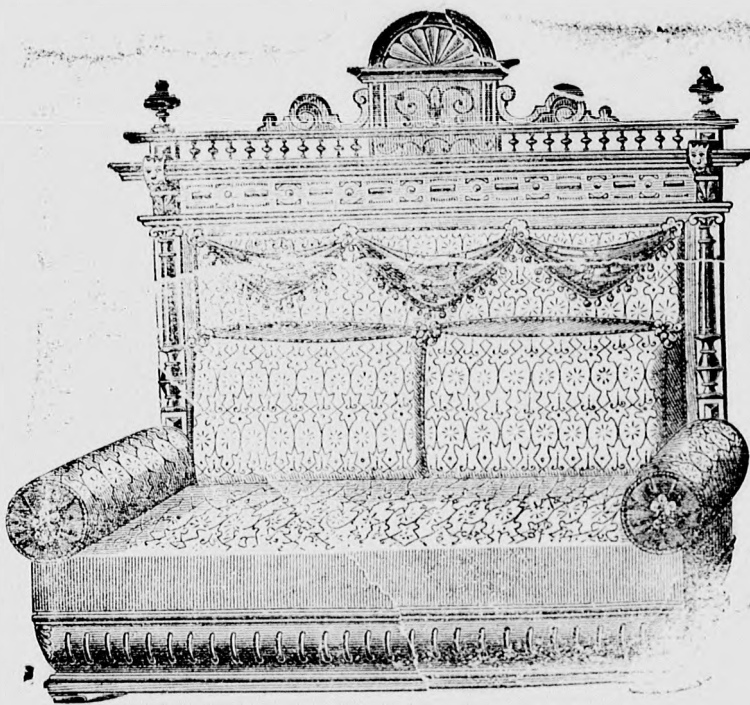
kárpitos és díszítő
üzlete

PÉCSETT,

Siklósi országut 44.

Ismételadónak, nagyobb
berendezéseknél egyesek-
nek is

10% engedmény.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár.

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászkocsiján, minden irányban.

Raktáron tart:

érecz és fa koporsókat, sirkoszerukat és szemfedőket nagy választékban.

Különösen ajánlja érecz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze.

Nyomatott Kozáry Ede gyórssajtóján Szigetvár.